

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΟΣΜΟ

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο όρος ήθος σημαίνει το σύνολο των ψυχικών χαρακτηριστικών κάθε ανθρώπου. Ήθη λέγονται οι αντιλήψεις ενός λαού για την ηθική και κοινωνική συμπεριφορά. Είναι οι γενικές αρχές Δικαίου, οι θεμιτοί τρόποι συμπεριφοράς του κοινωνικού ανθρώπου, που μεταβάλλονται με τη μεταβολή του χρόνου, που διαφέρουν από τόπο σε τόπο και απηχούν την τρέχουσα ηθική μιας κοινωνίας. Δηλαδή τα ήθη ορίζουν αξίες, σχέσεις, συμπεριφορές. Είναι τα αισθήματα, οι νοοτροπίες που χαρακτηρίζουν μια εποχή. Όλα αυτά αποτελούν ένα είδος κανόνων και νόμων, μια μορφή δικαίου, άγραφου, που θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε εθιμικό. Αλλά και το Γραπτό Δίκαιο δεν είναι αυθαίρετο δημιούργημα του νομοθέτη, αλλά προϊόν του πνεύματος του λαού. Υπάρχει μια συμφωνία των ηθών με τις απαιτήσεις του δικαίου. Για παράδειγμα, στις συναλλαγές των ανθρώπων οι νόμοι καθορίζουν ως δίκαιο ό,τι η κοινωνία θεωρεί ως ηθικό: απαγορεύεται η αισχροκέρδεια, θεωρείται άκυρη κάθε πράξη που αποτελεί εκμετάλλευση της ανάγκης του άλλου.

Όταν, όμως, οι αντιλήψεις αυτές πάρουν και μια σταθερά επαναλαμβανόμενη τελεστική, περισσότερο ή λιγότερο τελετουργική μορφή, γίνονται έθιμα

Σύντομη ιστορία των εθίμων της Πρωτοχρονιάς και των Χριστουγέννων

Στην Ελλάδα τα Χριστούγεννα είναι μια από τις μεγαλύτερες θρησκευτικές εορτές. Τα παιδιά τριγυρνούν από σπίτι σε σπίτι και λένε τα κάλαντα. Τα μεσάνυχτα ανάβουν φωτιές για να διώξουν τους καλικάντζαρους ενώ κύριο χριστουγεννιάτικο έδεσμα είναι το χοιρινό. Έθιμο των Χριστουγέννων στην Ελλάδα είναι το στόλισμα του καραβιού και για το νέο έτος οι νοικοκυρές φτιάχνουν τη Βασιλόπιτα. Στα Θεοφάνια εορτάζεται η βάπτιση του Χριστού.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Χριστούγεννα

Τα Χριστούγεννα ετυμολογικά προέρχονται από τη σύνθετη λέξη της δημοτικής Χριστού + γέννα και δηλώνουν την ετήσια χριστιανική εορτή της γέννησης του Χριστού και κατ' επέκταση το σύνολο των εορτών από της Γεννήσεως μέχρι των Θεοφανίων. Ενώ αρχικά ήταν μία κινητή εορτή που εορταζόταν σε πολλές διαφορετικές στιγμές κατά τη διάρκεια του έτους, τελικά εορτάζεται στις 25 Δεκεμβρίου, επιλογή που έγινε από τον Πάπα Ιούλιο τον Α', τον 4ο μ. Χ. αιώνα επειδή η συγκεκριμένη ημερομηνία συνέπιπτε με τα ειδωλολατρικά τελετουργικά για το χειμερινό ηλιοστάσιο ή την επιστροφή του ήλιου

Χριστουγεννιάτικο δέντρο

Πρόδρομος του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην Ελλάδα είναι το παραδοσιακό Χριστόξυλο. Κάθε Χριστούγεννα ο πατέρας ή ο παππούς κάθε οικογένειας ψάχνει στα δάση ή στα χωράφια ένα μεγάλο γερό κούτσουρο από πεύκο ή ελιά κυρίως όπου θα μπει στο τζάκι και θα καίει όλο το 12ήμερο των γιορτών από τα Χριστούγεννα ως τα Φώτα.

Το Χριστόξυλο σύμφωνα με τις αντιλήψεις καθαρίζει την παλιά καπνιά του τζακιού και φέρνει την καλοτυχία. Κύρια όμως ευεργεσία που παρέχει στο σπίτι είναι η προστασία του νοικοκυριού από τα παγανά ή καλικάντζαρους που μπαίνουν στο σπίτι από τις καμινάδες και κλέβουν ή κάνουν ζημιές στο νοικοκυριό. Καίγοντας το Χριστόξυλο η παράδοση λέει ότι ζεσταίνεται ο Χριστός στην κρύα σπηλιά της Βηθλεέμ. Οι νοικοκυραίοι είναι υποχρεωμένοι να κρατάνε την φωτιά ως τα φώτα όπου και αποσύρονται τα παγανά κάτω από τη γη και σταματάνε οι επιδρομές στα σπίτια.

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο καθιερώθηκε εξ ολοκλήρου και μαζί με τον Άη-Βασίλη είναι ένα από τα κύρια χριστουγεννιάτικα εφέ. Αναμφισβήτητα το δέντρο αποτελεί ένα από τα πιο όμορφα χριστουγεννιάτικα έθιμα. Σε κάθε σπίτι έχει καθιερωθεί ο στολισμός του και οι συμβολισμοί μαζί με τα νοήματά του είναι πολλά. Στην βάση του τοποθετείται συνήθως μια φάτνη που αναπαριστά τη γέννηση του Χριστού ενώ στην κορφή υπάρχει το αστέρι της Βηθλεέμ που οδήγησε τους μάγους στο θείο βρέφος.

Χριστουγεννιάτικα Δώρα

Έως το 1800 δεν είχε συσταθεί ως έθιμο ο στολισμός και κατ'επέκταση η ανταλλαγή των δώρων. Η βιομηχανική ανάπτυξη όμως το επέβαλε σαν έθιμο και έτσι τα δώρα σε πακέτα στολίζουν τα σπίτια. Άλλωστε για τους Χριστιανούς το μεγάλο δώρο που έκανε ο Θεός στην ανθρωπότητα είναι τα Χριστούγεννα και σήμερα οι άνθρωποι κάνουν δώρα στα αγαπητά τους πρόσωπα ως σύμβολο αγάπης ανήμερα της μεγάλης γιορτής, σε ανάμνηση των δώρων που έφεραν οι τρεις μάγοι στον Ιησού την μέρα που γεννήθηκε.

Καλικάτζαροι

Οι καλικάντζαροι είναι μια παλιά παράδοση στην πατρίδα μας. Γενικά η παράδοση λέει ότι είναι δαιμονικά όντα και παρουσιάζονται στη γη την παραμονή των Χριστουγέννων και βασανίζουν τους ανθρώπους όλο το Δωδεκάημερο μέχρι τα Θεοφάνεια, που αγιάζονται τα νερά. Θεωρούνται δύσμορφοι και λιπόσαρκοι, και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους είναι κρυμμένοι κάτω από τη γη και πελεκούν το δέντρο που τους στηρίζει. Όταν φτάσουν στο κρίσιμο σημείο για να μην πλακωθούν από τη γη βγαίνουν στην επιφάνεια συνήθως την παραμονή των Χριστουγέννων και τις νύχτες κάνουν σκανταλιές κυρίως με τα φαγητά των νοικοκυρών. Για να προφυλαχτούν οι άνθρωποι από τους καλικάντζαρους σταυρώνουν με αγιασμό τις πόρτες και τα παράθυρα για να μην μπουκν μέσα. Όταν φεύγουν μετά τον αγιασμό των νερών την ημέρα των Φώτων, τρέχουν για να κρυφτούν στις σπηλιές τους έως ότου να εμφανιστούν πάλι τα άλλα Χριστούγεννα.

Χριστούγεννα στην Κεφαλονιά

Την περίοδο των Χριστουγέννων τα κεφαλλονίτικα σπίτια στολίζονταν με κλαδιά μυρτιάς και κουμαριάς. Την παραμονή των Χριστουγέννων οι γυναίκες έφτιαχναν μπομπότα και Χριστόψωμο, διακοσμημένο με το σχήμα μιας σφραγίδας σαν σταυρό στη μέση, με καρύδια και αμύγδαλα και με πέντε απολήξεις που συμβόλιζαν το χέρι του Χριστού. Όταν επέστρεφε η οικογένεια στο σπίτι μετά τη Χριστουγεννιάτικη λειτουργία, ο νοικοκύρης έβαζε το Χριστόψωμο πάνω απ' τη φωτιά, του έριχνε τρεις σταγόνες λάδι και έλεγε «Χριστός γεννιέται, το φως αξαίνει». Έκοβαν μετά όλοι από ένα κομμάτι Χριστόψωμο και όσο έμενε το έδιναν στα οικόσιτα ζώα, αφού ο Χριστός γεννήθηκε μέσα σε στάβλο με ζώα.

Χριστούγεννα στην Ζάκυνθο

Την Παραμονή των Χριστουγέννων, μόλις αρχίζει να βραδιάζει, μαζεύονται όλοι στο σπίτι, γύρω από το εορταστικό (αλλά με νηστίσιμα φαγητά) τραπέζι. Μοναδικό φαγητό για δείπνο είναι τα μπρόκολα, που τα έχουν μαζί με ελιές και κρασί. Την επόμενη μέρα ακολουθούσε το μεγάλο γιορτινό τραπέζι, το οποίο, εκτός από κρέας με πατάτες περιελάμβανε και αυγολέμονο.

Χριστούγεννα στην Λευκάδα

Στη Λευκάδα την τιμητική τους έχουν οι «κουτσούνες» οι οποίες, λέγονται και αγριοκρεμμύδες. Θεωρούνται σύμβολα τύχης. Παιδιά -και όχι μόνο- ξεριζώνουν κουτσούνες απ' τις εξοχές της Χώρας και των χωριών και τις πηγαίνουν στα σπίτια τους ή τις πουλάνε.

Χριστούγεννα στην Σάμο

Τις μέρες των Χριστουγέννων φτιάχνουν τα γλυκά για να γλυκάνουν το νεογέννητο Χριστό, ενώ σφάζουν τα χοιρινά για να φτιάξουν την λεγόμενη «πηχτή», δηλαδή βρασμένο χοιρινό κρέας με λεμόνι που το αφήνουν να πήξει για να το φάνε ανήμερα των Χριστουγέννων.

Χριστούγεννα στην Κρήτη

Έθιμο των Χριστουγέννων είναι να φτιάχνουν οι νοικοκυρές τα Χριστόψωμα. Παραδοσιακό κρητικό γλυκό ψωμί που το στολίζουν με ξόμπλια. Αυτά τα στολίδια συμβολίζουν αλέτρια, ζώα, πουλιά, γεννήματα της γης ή πιο απλά μ' ένα σταυρό που συμβολίζει το μαρτύριο που έρχεται. Στα παιδιά που έλεγαν τα κάλαντα έδιναν καρπούς και αυγά. Ετοιμάζαν τηγανίτες με μέλι για να κεράσουν τους επισκέπτες. Την παραμονή των Χριστουγέννων οι άνθρωποι άναβαν το καντήλι, έκαναν την προσευχή τους και 40 μετάνοιες και ζητούσαν τις χάρες που ήθελε ο κάθε ένας από το Χριστό που θα γεννιόταν σε λίγες ώρες.

Μωμόγεροι

Στα χωριά Πλατανιά και Σιταγροί του Νομού Δράμας συναντάμε το έθιμο των Μωμόγερων, το οποίο προέρχεται από τους Πόντιους πρόσφυγες. Η ονομασία του εθίμου προέρχεται από τις λέξεις μίμος ή μώμος και γέρος και συνδέεται με τις μιμητικές κινήσεις των πρωταγωνιστών. Αυτοί, φορώντας τομάρια ζώων, λύκων, τράγων ή άλλων ή ντυμένοι με στολές ανθρώπων οπλισμένων με σπαθιά, έχουν τη μορφή γεροντικών προσώπων.

Οι Μωμόγεροι, εμφανίζονται καθ' όλη τη διάρκεια του δωδεκαημέρου των εορτών, και προσδοκώντας τύχη για τη νέα χρονιά, γυρίζουν σε παρέες στους δρόμους των χωριών και τραγουδούν τα κάλαντα ή άλλους ευχητικούς στίχους: «Αρχή κάλαντα και αρχή του χρόνου, πάντα κάλαντα, πάντα του χρόνου». Όταν δύο παρέες συναντηθούν, κάνουν ψευτοπόλεμο μεταξύ τους, ώσπου η μία ομάδα να νικήσει και η άλλη να δηλώσει υποταγή.

Παραλλαγές του ίδιου εθίμου, συναντώνται σε χωριά της Κοζάνης και της Καστοριάς, με την ονομασία Ραγκουτσάρια. Άλλοι το λένε ρογκάτσια ή μπαμπαλιούρια.

Christmas Fair, Tivoli Gardens, Κοπεγχάγη (μέχρι 30 Δεκεμβρίου)

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ισπανία

Η Χριστουγεννιάτικη περίοδος ξεκινάει στην Ισπανία με τη μεγάλη κλήρωση της 22ης Δεκεμβρίου. Για τους Ισπανούς τα Χριστούγεννα είναι η πιο σημαντική εορτή του χρόνου και ακολουθείται από την Πρωτοχρονιά, η οποία ονομάζεται «Noche Vieja», και την 6η Ιανουαρίου την «Dia de Reyes».

Η παραμονή των Χριστουγέννων ή αλλιώς «Noche Buena» είναι το βράδυ που μαζεύεται όλη η οικογένεια . Τα δωμάτια διακοσμούνται με κλαδιά από πεύκα, μπεζ και κόκκινα αλεξανδριανά και αναμμένα κεριά δίνοντας μια κατάνυξη και ένα χρώμα στην ατμόσφαιρα.

Μετά το τραπέζι των Χριστουγέννων στο οποίο προσφέρονται τοπικές σπεσιαλιτέ, ακολουθεί η Λειτουργία των Χριστουγέννων.

Ο διάσημος πετεινός Misa del Gallo υπενθυμίζει τον αλέκτορα που σύμφωνα με τη παράδοση, ήταν ο πρώτος που ανακοίνωσε το χαρμόσυνο μήνυμα της Γέννησης του Ιησού.

Η εορταστική περίοδος ολοκληρώνεται στις 6 Ιανουαρίου την μέρα των Θεοφανίων κατά τη διάρκεια της οποίας οι Τρεις Μάγοι φέρνουν τα δώρα στα παιδιά, πάντα σύμφωνα με την παράδοση.

Στις 5 Ιανουαρίου στη διάρκεια μιας μεγάλης παρέλασης της «Cabalgata de Reyes» άνθρωποι ντυμένοι σαν τους Τρεις Μάγους και άλλες μορφές της Θρησκείας πετάνε γλυκά στα παιδιά.

Γερμανία

Στη Γερμανία το διάστημα που προηγείται των Χριστουγέννων είναι πολύ σημαντικό. Για τις οικογένειες τα χριστουγεννιάτικα μπισκότα, το χριστουγεννιάτικο κέικ αποτελούν τα παραδοσιακά έθιμα της περιόδου. Χαρακτηριστικές είναι και οι χριστουγεννιάτικες αγορές στο κέντρο κάθε πόλης που εμφανίζονται από το πρώτο Σαββατοκύριακο του Δεκεμβρίου και τελειώνουν την παραμονή των Χριστουγέννων. Οι μπάγκοι της Χριστουγεννιάτικης αγοράς έχουν γλυκά, στολίδια και ζεστό κόκκινο γλυκό κρασί με μπαχαρικά. Στις 6η Δεκεμβρίου γιορτάζεται ο Ζανκτ Νίκλαους (ο Άγιος Νικόλαος) που είναι παρόμοιος του Άγιου Βασιλείου ως προς το έθιμο των δώρων. Στην λαογραφική του έκδοση φέρνει δώρα στα καλά παιδιά, αλλά και ένα δεματάκι βέργες για να δείρει τα παιδάκια που δεν ήταν φρόνιμα.

Οι Γερμανοί δίνουν μεγάλο βάρος στη διακόσμηση των σπιτιών τους την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων.

Επίσης, στη Γερμανία συναντάται συχνά το έθιμο του λεγόμενου *Adventskranz*. Πρόκειται για ένα κηροπήγιο από κλαδιά ελάτου που είναι πλεγμένα έτσι ώστε να σχηματίζουν ένα στεφάνι. Στο στεφάνι απάνω είναι τέσσερις θέσεις με κεριά, που συμβολίζουν τις τέσσερις τελευταίες εβδομάδες πριν τα Χριστούγεννα. Κάθε Κυριακή ανάβουν ένα κεριά παραπάνω, μετρώντας αντίστροφα το χρόνο που απομένει για τον ερχομό των Χριστουγέννων. Δηλαδή τέσσερις βδομάδες πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν ένα κεριά, την επόμενη βδομάδα δύο, την μεθεπόμενη τρία και τελικά την τελευταία Κυριακή πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν τέσσερα κεριά.

Ένα άλλο έθιμο της εποχής πριν τα Χριστούγεννα είναι το χριστουγεννιάτικο ημερολόγιο *Adventskalender*. Πρόκειται για ένα ημερολόγιο με 24 θέσεις αριθμημένες από το 1 μέχρι το 24 και συμβολίζουν τις ημέρες του Δεκεμβρίου πριν από τα Χριστούγεννα. Οι θέσεις είναι κλεισμένες με πορτάκια. Κάθε μέρα ανοίγουν το αντίστοιχο πορτάκι και βρίσκουν μια έκπληξη που μπορεί να είναι ένα σοκολατάκι, ζαχαρωτό, παιχνίδι, κλπ..

Τα δώρα φέρνει το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων ο *Βάιναχτσμαν* (*Weihnachtsmann*) ή ο «Χριστούλης» (*Christkind*). Το έθιμο αυτό ξεκίνησε από την μεταρρύθμιση του Λούθηρου για να δώσουν μια πιο γιορταστική μορφή στην ημέρα της γέννησης του Χριστού.

Αμέσως μετά τα Χριστούγεννα συναντάμε το έθιμο των τριών μάγων. Από τις 27 Δεκεμβρίου μέχρι και τις 6 Ιανουαρίου, παιδάκια που είναι ντυμένα τρεις μάγοι πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν. Παριστάνουν τους τρεις μάγους που επιστρέφουν από την Βηθλεέμ. Όποιος ανοίξει την πόρτα τους δωρίζει γλυκά και ξηρούς καρπούς, ενώ δίνει λεφτά για τον έρανο που κάνουν. Σε αντάλλαγμα οι τρεις μάγοι γράφουν με κιμωλία τα αρχικά τους (δηλαδή Κάσπαρ, Μέχιορ και Μπάλταζαρ) και το τρέχον έτος. Το γραφίτι αυτό θεωρείται ότι φέρνει γούρι και γιαυτό δεν το σβήνουν, έτσι ώστε σε μερικά σπίτια συναντάμε τις υπογραφές των μάγων ολόκληρων δεκαετιών. Από τη πτώση του τείχους του Βερολίνου οι Γερμανοί συγκεντρώνονται μπροστά στην αψίδα της μεγάλης πύλης και γιορτάζουν με πυροτεχνήματα την έλευση του Νέου Χρόνου.

Τσεχία

Στην Τσεχία η 4η Δεκεμβρίου, ημέρα της εορτής της Αγίας Βαρβάρας είναι αφιερωμένη στη μάρτυρα της περιόδου των πρώτων διωγμών των Χριστιανών. Από άκρη σε άκρη της Χώρας κόβονται κλαδιά κερασιάς και διατηρούνται στο νερό. Εάν έχουν ανθίσει μέχρι τα Χριστούγεννα φέρνουν καλή τύχη και πιθανόν ευνοϊκές προοπτικές για γάμο μέσα στην επόμενη χρονιά. Τα κλαδιά της κερασιάς μαζί με μικρά φυτά Αλεξανδριανών και άλλα γιορτινά στολίδια τοποθετούνται μέσα σε ψάθινα καλάθια, συνθέτοντας δημιουργίες παραδοσιακού και μοντέρνου στυλ που κοσμούν το γιορτινό τραπέζα !

Βέλγιο

Το Βέλγιο μπαίνει στο πνεύμα των Χριστουγέννων από νωρίς με την ημέρα του Sinterklaas και με τον πολύτιμο βοηθό του Zwarte Piet που μοιράζει τα δώρα από σπίτι σε σπίτι. Τα παιδιά κρεμάνε τις κάλτσες των δώρων στο τζάκι και αφήνουν σανό και ζάχαρη για το άλογο του Sinterklaas. Ο Sinterklaas δεν είναι ο Santa Claus ή αλλιώς Άι Βασίλης.

Στο Βέλγιο

τα Χριστούγεννα εορτάζονται και με πλήθος παραστάσεων που αποδίδονται καλλιτεχνικά σκηνές από τη Θεία Γέννηση καθώς και λιτανείες και ακόμη υπαίθριες αγορές.

Γαλλία

Τα Χριστούγεννα στη Γαλλία αποτελούν την εορταστική κορύφωση του έτους. Σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες η εποχή προ των Χριστουγέννων είναι λιγότερο σημαντική. Η παραμονή των Χριστουγέννων εδώ είναι μια συνηθισμένη εργάσιμη μέρα. Το βράδυ όμως η οικογένεια συγκεντρώνεται για ένα ολοκληρωμένο χριστουγεννιάτικο δείπνο. Ο Père Noël, ο κατά τους Γάλλους Άγιος Βασίλης, δίνει τα δώρα του το βράδυ μεταξύ 24 προς 25 Δεκεμβρίου. Μεγάλη σημασία στους εορτασμούς των Χριστουγέννων έχουν οι γαστρονομικές απολαύσεις. Το παραδοσιακό εορταστικό τραπέζι, το «Reveillon» (ρεβεγιόν) αποτελείται από μια πλούσια γκάμα διαφορετικών πιάτων. Και αυτό το έθιμο έχει περάσει σήμερα στα προγράμματα όλων των ξενοδοχειακών μονάδων της Ευρώπης και όχι μόνο αλλά και επί πλέον και την Πρωτοχρονιά. Οι Γάλλοι τα Αλεξανδριανά τα γνωστά κόκκινα λουλούδια τα αποκαλούν Etoiles de Noël (Αστέρια των Χριστουγέννων) και τα χρησιμοποιούν για διακόσμηση εσωτερικών χώρων καθώς και ως δώρο σ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Βουλγαρία

Η Βουλγάρικη οικογένεια εκτιμά τη χριστιανική παράδοση. Την τελευταία μέρα των νηστειών (24 Δεκεμβρίου) στρώνουν το τραπέζι με 9 ή 7 νηστίσιμα φαγητά όπως ψωμί πίττα φασόλια κουπέπια νηστίσιμα σιτάρι φρούτα μέλι καρύδια κ.α. Ο μεγαλύτερος της οικογένειας καπνίζει το σπίτι και το τραπέζι. Ακολουθως κόβει το ψωμί. Το πρώτο κομμάτι το αφήνουν για την Παναγία, το δεύτερο για το σπίτι και τα υπόλοιπα τα μοιράζουμε. Όταν τελειώσουμε από το φαγητό το τραπέζι μένει στρωμένο για να φάει ο Θεός. Αυτή η γιορτή ονομάζεται Budni vetser ή maouka koleda = μικρά Χριστούγεννα

•Την επόμενη μέρα (25 Δεκεμβρίου) λέγεται koleda. Το πρωί πάμε εκκλησία για να μεταλάβουμε. Το μεσημέρι η οικογένεια μαζεύεται σε τραπέζι με γεμιστό γουρουνάκι ή γεμιστή γαλοπούλα. Οποίος έρθει σπίτι μας εκείνη την μέρα είναι καλοδεχούμενος

Τα παιδιά της οικογένειας κρατούν ένα κλωνάκι από ένα δέντρο, το οποίο βρίσκεται μόνο στην Βουλγαρία (Ντριαν). Το κλωνάκι αυτό είναι διακοσμημένο με φρούτα, ποπ κορν και καρύδια. Βάζουν και διάφορα χρώματα κορδέλας για ομορφιά και χτυπούν στην ράχη των μεγάλων λέγοντας διάφορα στιχάκια με ευχές και αυτοί τους δίνουν λεφτά.

Αργεντινή

Οι Αργεντινοί συνηθίζουν να πηγαίνουν όλοι μαζί στην εκκλησία και στην συνέχεια γευματίζουν σαν μια οικογένεια. Τα μεσάνυχτα σερβίρεται το δείπνο, το οποίο περιλαμβάνει χοιρινό, γαλοπούλα, και μια μεγάλη ποικιλία από τα αλλαντικά. Σειρά στο γιορτινό τραπέζι έχουν τα γλυκά, ο μηλίτης, η μπύρα, και ο χυμός. Μετά το δείπνο συνέχεια έχει ο "χορός των ενηλίκων", ενώ οι νεότεροι βγαίνουν έξω για να δούν τα πυροτεχνήματα. Το άνοιγμα των δώρων ακολουθεί μετά το φαγητό και τον χορό και λίγο πριν τον ύπνο.

Πολωνία

Στην Πολωνία η περίοδος που προηγείται των Χριστουγέννων είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς νέοι και μεγάλοι απέχουν συνειδητά από πειρασμούς (κυρίως από γλυκά) στη προσπάθειά τους να έχουν εσωτερική γαλήνη και αρμονία. Τα σπίτια και τα δωμάτιά τους φαντάζουν υπέροχα με πλούσιες χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις. Και εδώ κόκκινα ή μπλε αλεξανδριανά χρησιμοποιούνται στη παραδοσιακή διακόσμηση της Πολωνίας σε συνδυασμό με κλαδιά από πεύκα. Η παραμονή των Χριστουγέννων θεωρείται η πιο σημαντική ημέρα των εορτών. Μετά από μια ημέρα νηστείας η οικογένεια από τους γηραιότερους μέχρι τα παιδιά συγκεντρώνονται στο γιορτινό τραπέζι που ειδικά για τη περίπτωση είναι περίτεχνα διακοσμημένο ενώ το λευκό τραπεζομάντιλο θεωρείται πλέον απαραίτητο. Μόλις το πρώτο αστέρι εμφανισθεί στον ουρανό η εορτή μπορεί να ξεκινήσει. Η έναρξη της εορτής γίνεται με το μοίρασμα του χριστουγεννιάτικου μπισκότου, ως ένδειξη αγάπης και συμφιλίωσης που συνοδεύεται με την ανταλλαγή θερμών ευχών. Στο τραπέζι υπάρχει πάντα και ένα πιάτο άδειο σε περίπτωση που κάποιος επισκέπτης εμφανιστεί αναπάντεχα. Τα δώρα τοποθετούνται κάτω από το δένδρο των Χριστουγέννων και προσφέρονται από τον νεαρότερο σε ηλικία. Σε αντίθεση με την αγγλοσαξονική παράδοση, τα δώρα δεν απευθύνονται σε καθορισμένα πρόσωπα έτσι αυτά επιλέγονται να είναι γενικού ενδιαφέροντος ή χρήσης.

Ουγγαρία

Στην Ουγγαρία δεν υπάρχει Αϊ- Βασίλης , αλλά Mikuláš (Άγιος Νικόλαος) ο οποίος έρχεται με δύο άτομα, ένα διαβολάκι και ένα αγγελάκι. Ο Άγιος Νικόλαος επισκέπτεται τα παιδιά στις 6 Δεκεμβρίου, την ημέρα που γιορτάζει . Τα παιδιά βάζουν τις μπότες στα παράθυρα, όπως και κάλτσες που κρέμονται από το τζάκι την παραμονή των Χριστουγέννων . Εάν τα παιδιά είναι καλά, ο Άγιος Νικόλαος γεμίζει την μπότα τους με καλούδια, δηλαδή παραδοσιακά γλυκά, καραμέλες, φρούτα και σοκολάτες . Εάν , όμως τα παιδιά είναι «κακά», ο Άγιος Νικόλαος αφήνει στις μπότες τους μία διαβολική φιγούρα. Συνήθως η ημέρα του Αγίου Νικολάου - Mikuláš γιορτάζεται σε σχολεία και σε χώρους εργασίας των εργαζομένων παιδιών. Τα παιδιά τραγουδούν τραγούδια αφιερωμένα σε αυτόν και όταν έρθει τα πιο γενναία παιδιά πηγαίνουν σ 'αυτόν, και κάθονται αγκαλιά του για να πουν ένα ποίημα ή ένα τραγούδι. Στη συνέχεια ο Mikuláš – Άγιος Νικόλαος καλεί ένα ένα τα παιδιά, και τους αναφέρει τις καλές και τις κακές πράξεις που έχουν κάνει όλη τη χρονιά, φυσικά αυτά τα γνωρίζει χάρη στους γονείς των παιδιών.

Ραεκογια, Ταλίν, Εσθονία (μέχρι τις 9/1)

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

- Η Πρωτοχρονιά είναι η πρώτη μέρα του χρόνου. Είναι παγκόσμια, πανάρχαια και χαρούμενη γιορτή για όλους σχεδόν τους λαούς. Γι' αυτό το λόγο οι λαοί που τη γιορτάζουν έχουν πλήθος από πρωτοχρονιάτικα έθιμα, σύμφωνα με την ψυχολογία τους και ανάλογα με το κλίμα του τόπου τους. Έτσι στην Ελλάδα η Παραμονή και η ημέρα της Πρωτοχρονιάς είναι γεμάτες από διάφορα έθιμα και δοξασίες.

Η μπουγάτσα και η καλή χέρα.

Κάθε χρόνο η Πρωτοχρονιά στην Κρήτη συνοδεύεται από μεγάλη κατανάλωση μπουγάτσας. Για το σκοπό αυτό, σε όλους τους δρόμους του Ηρακλείου στήνονται υπαίθριοι πάγκοι για να είναι γλυκιά η πρώτη γεύση που θα πάρουν οι κάτοικοι του νησιού. Όσο για το χαρτζιλίκι; αυτό ονομάζεται «καλή χέρα» και ρέει άφθονο!

Ιστορία της Βασιλόπιτας

Κατά την θρησκευτική λοιπόν παράδοση κάποτε στη Καισαρεία της Καππαδοκίας στη Μικρά Ασία που επίσκοπος ήταν ο Μέγας Βασίλειος ήλθε να τη καταλάβει ο Έπαρχος της Καππαδοκίας με πρόθεση να τη λεηλατήσει. Τότε ο Μέγας Βασίλειος ζήτησε από τους πλούσιους της πόλης του να μαζέψουν ότι χρυσαφικά μπορούσαν προκειμένου να τα παραδώσει ως “λύτρα” στον επερχόμενο κατακτητή. Πράγματι συγκεντρώθηκαν πολλά τιμαλφή. Κατά την παράδοση όμως είτε επειδή μετάνιωσε ο έπαρχος, είτε (κατ’ άλλους) εκ θαύματος ο Άγιος Μερκούριος με πλήθος Αγγέλων απομάκρυνε τον στρατό του, ο Έπαρχος απάλλαξε την πόλη από επικείμενη καταστροφή. Προκειμένου όμως ο Μέγας Βασίλειος να επιστρέψει τα τιμαλφή στους δικαιούχους, μη γνωρίζοντας σε ποιόν ανήκει τι, έδωσε εντολή να παρασκευαστούν μικροί άρτοι εντός των οποίων τοποθέτησε ανά ένα των νομισμάτων ή τιμαλφών και τα διένειμε στους κατοίκους την επομένη του εκκλησιασμού. Το γεγονός αυτό απέληξε σε διπλή χαρά από της αποφυγής της καταστροφής της πόλης και συνεχίσθηκε η παράδοση αυτή κατά τη μνήμη της ημέρας του θανάτου του (εορτή του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου).

Πυροτεχνήματα

Τα τελευταία χρόνια έχουν καθιερωθεί τα πυροτεχνήματα στις κεντρικές πλατείες των πόλεων. Είναι με ευθύνη και διοργάνωση των δημοτικών αρχών που επίσης φροντίζουν για τον εορταστικό στολισμό των πόλεων, αλλά και τη διοργάνωση μουσικών εκδηλώσεων για την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Ποδαρικό

Το έθιμο του ποδαρικού είναι ένα έθιμο που έχει συμβολική σημασία. Οι νοικοκύρηδες πιστεύουν ότι αν ένας τυχερός μπει στο σπίτι τους μόλις αλλάξει ο χρόνος και ευχηθεί όλα τα αγαθά, τότε θα πάει καλά όλη η χρονιά, η οικογένεια θα έχει υγεία, ευτυχία, αγάπη και όλες τις οικονομικές ανέσεις. Πολλές φορές, από την παραμονή κιόλας, έλεγαν σε κάποιο δικό τους άνθρωπο να έρθει αμέσως μετά την αλλαγή του χρόνου να τους κάνει ποδαρικό. Συνήθως προτιμούσαν ένα μικρό παιδί, επειδή τα παιδιά είναι αθώα και αγνά και στην καρδιά τους δεν υπάρχει ζήλια και κακία.

Οι κολόνιες – Έθιμα της Κεφαλονιάς:

Στην Κεφαλονιά αλλά και σε άλλα νησιά των Επτανήσων , το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς, όλοι οι κάτοικοι με χαρά για τον ερχομό του νέου χρόνου, βγαίνουν στους δρόμους κρατώντας μπουκάλια με κολόνια και ρίχνουν ο ένας στον άλλο ενώ τραγουδάνε: «Ήρθαμε με ρόδα και ανθούς να σας ειπούμε χρόνους πολλούς!» Η τελευταία ευχή που ανταλλάσσουν είναι «καλή αποκοπή» για να αποχωριστούν με το καλό τον παλιό χρόνο. Το πρωί της Πρωτοχρονιάς η μπάντα του δήμου περνάει απ' όλες τις γειτονιές και τραγουδάει καντάδες και παραδοσιακά κάλαντα.

Το σπάσιμο του ροδιού, έθιμο της Πελοποννήσου

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία και ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι, για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας – δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του – και έτσι να είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι, για να κάνει το καλό ποδαρικό, με το ρόδι στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη, για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: "με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά". Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες, αν είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Κρεμμύδα για γούρι

Η γνωστή σε όλους μας Πρωτοχρονιάτικη κρεμμύδα ή αλλιώς ασκινοκάρα έχει επικρατήσει από την αρχαιότητα ως σύμβολο αναγέννησης και υγείας. Η αντίληψη αυτή οφείλεται στην πολύ μεγάλη ζωτικότητα του βολβού της, που μπορεί να διατηρηθεί και να βλαστήσει ακόμα και έξω από το χώμα πάνω από ένα χρόνο. Στις μέρες μας σε πολλές περιοχές της Ελλάδας τοποθετείται μια κρεμμύδα έξω από το σπίτι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Το σφάξιμο του χοίρου

Το σφάξιμο του χοίρου Ένα παλιό έθιμο, που η πρόοδος και οι σύγχρονες ευκολίες το έχουν σβήσει, είναι το σφάξιμο του χοίρου. Κάθε οικογένεια μεγαλώνει στην αυλή του σπιτιού ένα χοίρο για να το σφάξει τις μέρες των γιορτών. Την παραμονή της πρωτοχρονιάς η νοικοκυρά έβραζε σε ένα καζάνι πολύ νερό. Ο χασάπης με τη βοήθεια και άλλων αντρών έσφαζε το χοίρο. Μετά το σφάξιμο και το καθάρισμα του απο τις τρίχες με κόχλαστο νερό, έσχιζαν το χοίρο και τον χώριζαν σε κομμάτια: κεφάλι, πόδια, έντερα, χοιρομέρια κλπ. Την ουροδόχο κύστη, τη <<φούσκα>> του χοίρου την καθάριζαν, τη φούσκωναν και την έδιναν στα παιδιά για να παίξουν. Τα έντερα τα έπλεναν καλά και τα έβαζαν στο ξύδι. Ψιλοκομμένα κομμάτια κρέας χοίρου τα έβαζαν για οχτώ μέρες στο κρασί και στην συνέχεια γέμιζαν μ' αυτά τα έντερα φτιάχνοντας τα λουκάνικα. Τα λουκάνικα και τα κρέατα του χοίρου αφού τα κρέμαγαν σε ένα κοντάρι, τα κάπνιζαν σε φωτιά από σχοινί, μερσινιες και ξιστρακές για να στεγνώσουν. Μετά τα κρεμούσαν στον ήλιο για να ξεραθούν καλά. Απο το κρέας του χοίρου έτρωγαν όλο το χρόνο.

Πρωτοχρονιά στη Γουμένισσα

Την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς έφτιαχναν τη βασιλόπιτα, την οποία έκοβαν στις 12:00 το βράδυ. Έπειτα, έβγαιναν στα μπαλκόνια και φώναζαν « Σούρβε, Σούρβε».

Αμέσως μετά, όλη η οικογένεια καθόταν στο σοφρά και έτρωγε.

Το σκόρπισμα των φύλλων

Οι οικογένειες κάθονται γύρω από το αναμμένο τζάκι, τραβούν την ανθρακιά προς τα έξω και ρίχνουν γύρω στ' αναμμένα κάρβουνα, φύλλα ελιάς, βάζοντας στο νου τους από μια ευχή, χωρίς όμως να την πουν στους άλλους. Όποιου το φύλλο γυρίσει περισσότερο, εκείνου θα πραγματοποιηθεί και η ευχή του.

Τα μπαμπαλιούρια

Στο Λιβάδι Ελασσόνας, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά βγαίνουν στους δρόμους τραγουδώντας τα Αγιοβασιλιάτικα κάλαντα και φωνάζοντας «Σουρβάσο». Τα «Μπαμπαλιούρια» είναι ένα Πρωτοχρονιάτικο έθιμο, που έχει τις ρίζες του στη Διονυσιακή λατρεία και αναβιώνει και στις μέρες μας. Η στολή τους αποτελείται από το "σαλβάρι", ένα μάλλινο άσπρο παντελόνι, το οποίο στερεώνουν στη μέση με μια μάλλινη άσπρη ζώνη. Στο κεφάλι φορούν ειδική μάσκα, από προβιά ζώου, τη λεγόμενη "φουλίνια". Στα χέρια κρατούν ένα ξύλινο κυρτό σπαθί που συμπληρώνει τη φορεσιά του κάθε «Μπαμπαλιούρη». Έτοιμα πλέον τα «Μπαμπαλιούρια» περιμένουν να τελειώσει η Θεία Λειτουργία για να ξεχυθούν στους δρόμους. Δεν αφήνουν κανέναν να περάσει αν δεν βάλει χρήματα στο κουμπαρά. Αυτό το έθιμο έχει σαν σκοπό να διώξει τα κακά πνεύματα, και να είναι ήσυχη και χαρούμενη η καινούρια χρονιά.

Πρασόπιτα στη Ξάνθη

Ξάνθη: Πρασόπιτα ,
όπως λέμε βασιλόπιτα
Οι οικογένειες ανοίγουν
φύλλο και
παρασκευάζουν μια πίτα
με πράσο, κιμά και
μπαχαρικό κύμινο. Η
πίτα ψήνεται σε
παραδοσιακό ταψί, το
οποίο ονομάζεται «σινί» .

Το Χριστόξυλο

Είναι το πιο διαλεχτό και μεγάλο κούτσουρο που το φυλάνε ως την παραμονή για να το κάψουν , ραινοντάς το με ξηρούς καρπούς.Σε ορισμένα μέρη πριν ανάψουν τη φωτιά ή και μετά τη σταυρώνουν χύνοντας επάνω της σταυρωτά κόκκινο κρασί.Σε πολλά μέρη οι γεωργοί φέρνουν κοντά στη φωτιά γεωργικά εργαλεία που τα μετατρέπουν σε λιβανιστήρια.Διαλέγουν ένα παιδί για να ανακατέψει τη φωτιά δινοντάς του ένα ραβδί και παράλληλα λέει την ευχή “πουλιά, κατσίκια, αρνιά, γρόσια”.Όταν τελειώσει το Δωδεκαήμερο πολλοί πιστεύουν ότι η στάχτη του Χριστόξυλου έχει χρήσιμες ιδιότητες για τη σοδειά των χωραφιών.

Το τάισμα της βρύσης

Πραγματοποιείται στη κεντρική Ελλάδα, χιτάματα Χριστουγέννων από τις κοπέλες. Πηγαίνουν στη πιο κοντινή βρύση και παίρνουν το “αμίλητο” νερό. Αφήνουν στη βρυσούλα βούτυρο, τυρί ή ψημένο σιτάρι ή κλαδί ελιάς. Ρίχνουν στη στάμνα ένα βατόφυλλο και τρία χαλίκια. Επιστρέφουν αμίλητες και δίνουν σε όλους να πιούν από το άκραντο νερό. Τέλος, ραντίζουν τις γωνίες του σπιτιού και σκορπύν σε αυτό τα τρία χαλίκια.

«Προβέντα και μπολιστρίνα»

Οι γυναίκες κάνουν πυρετώδεις προετοιμασίες για το τραπέζι του ρεβεγιόν, αλλά και της "προβέντας" που πρέπει να πάει στις πεθερές, στις κουμπάρες για την καλή χρονιά. Η "προβέντα" είναι ένα πιάτο με γλυκά που κρίνει πολλές φορές την νοικοκυροσύνη της Σαμιώτισσας. Όποιος κάνει το ποδαρικό πρέπει να πάρει "μπολιστρίνα" (χρήματα), την οποία περιμένουν τα παιδιά επίσης από παππούδες, γιαγιάδες, θείες που θα πλαισιώσουν το μεσημέρι το τραπέζι.

Αγορά Striezelmarkt, Δρέσδη, Γερμανία (26/11-24/12)

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Πρωτοχρονιά στην Αργεντινή

Οι Αργεντινοί δεν κρεμούν κάλτσες στο τζάκι για να λάβουν τα δώρα τους. Αντ' αυτού, κάθε μέλος της οικογένειας τοποθετεί στην πόρτα της εισόδου τα αγαπημένα του παπούτσια. Κατά την αλλαγή του χρόνου δεσπόζουσα θέση έχουν τα πυροτεχνήματα και ο χορός

Πρωτοχρονιά στην Ιαπωνία

Η Πρωτοχρονιά στην Ιαπωνία είναι η μεγαλύτερη γιορτή του χρόνου. Γιορτάζεται με ένα σωρό εκδηλώσεις που ξεκινούν με το γενικό καθάρισμα των σπιτιών και το κρέμασμα φυλακτών στις εισόδους για τους προστατεύουν από τα κακά πνεύματα. Το καλωσόρισμα του νέου χρόνου, γίνεται με κρούση τυμπάνων, βεγγαλικά και βροχή νομισμάτων που πέφτουν στους ειδικά κατασκευασμένους τεράστιους σάκκους μπροστά απο το βωμό, για να φέρουν καλή τύχη σ' αυτούς που τα ρίχνουν. Σε μεγάλη πυρά, στο προαύλιο των ναών, ρίχνουν όλα τα θρησκευτικά σύμβολα, που έχουν όλοι στα σπίτια τους , ή σε χώρους δουλειάς, απο τον περασμένο χρόνο, και παίρνουν αυτά του νέου, με το αζημίωτο, απο τον ναό. Η πρωτοχρονιά, είναι οικογενειακή γιορτή, που περιλαμβάνει και τους νεκρούς συγγενείς, αφού οι Ιάπωνες είναι προγονολάτρες. Έτσι, στην διάρκεια της ημέρας επισκέπτονται τους οικογενειακούς τάφους, τους οποίους καθαρίζουν και εξαγνίζουν με καθαρό νερό, αλλά και προσεύχονται έτσι ώστε οι νεκροί τους συγγενής να τους προστατεύουν και να τους καθοδηγούν.

Πρωτοχρονιά στην Δανία

Ένα παράξενο έθιμο για την Πρωτοχρονιά στη Δανία είναι το να σπάνε πιάτα έξω από την πόρτα του γείτονα. Παραδόξως, οι γείτονες αντί να ενοχλούνται, χαίρονται και κάνουν πλάκα. Η οικογένεια με τα περισσότερα σπασμένα πιάτα, ποτήρια και φλιτζάνια στην εξώπορτα θεωρείται ότι θα είναι η πιο τυχερή τη χρονιά που έρχεται, καθώς θα έχει πολλούς πιστούς φίλους. Κάτι ακόμα που συνηθίζουν στη Δανία, είναι λίγα δευτερόλεπτα πριν το τέλος του χρόνου να ανεβαίνουν στις καρέκλες και στο τελευταίο δευτερόλεπτο να πηδούν, έτσι ώστε ο νέος χρόνος να τους βρει κυριολεκτικά στον αέρα! Η «αιώρηση» αυτή συμβολίζει την καλή τύχη και την προστασία από τα κακά πνεύματα.

Πρωτοχρονιά στην Ισπανία - Πορτογαλία

Όποιος έχει βρεθεί στην αλλαγή του χρόνου σε κεντρική πλατεία της Βαρκελώνης ή της Μαδρίτης, γνωρίζει ότι την τύχη φέρνουν τα... σταφύλια! Το σταφύλι κατέχει κυρίαρχη θέση στην Πρωτοχρονιά τους και μόλις το παραδοσιακό ρολόι χτυπήσει 12, Ισπανοί και Πορτογάλοι βάζουν στο στόμα τους μία - μία 12 ρώγες σταφύλι και κάνουν δώδεκα ευχές. Όταν το στόμα γεμίσει, τις τρώνε και εύχονται να πραγματοποιηθούν.

Πρωτοχρονιά στην Ινδία

Στην Ινδία, οι Χριστιανοί στολίζουν δέντρα μάνγκο ή μπανανόδεντρα και μερικές φορές στολίζουν και τα σπίτια τους με φύλλα μάνγκο. Σε ορισμένες περιοχές της Ινδίας χρησιμοποιούν μικρά λυχνάρια για την διακόσμηση, τα οποία τοποθετούν στην άκρη της στέγης ή στον τοίχο. Οι εκκλησίες στολίζονται με ποϊνσέτιες και κεράκια για τη λειτουργία της Παραμονής των Χριστουγέννων.

Πρωτοχρονιά στο Μεξικό

Ένα ιδιαίτερο και πολύ διαδεδομένο χριστουγεννιάτικο έθιμο για παιδιά, είναι η ριñata (πινιάτα). Πρόκειται για μια μεγάλη μπάλα με ζωηρά χρώματα, η οποία είναι γεμάτη με γλυκά και μικρά παιχνίδια. Με κλειστά μάτια, τα παιδιά προσπαθούν να τη σπάσουν. Όταν, τελικά, σπάσει η πινιάτα τα παιδιά τρέχουν στο πάτωμα να πάρουν τα παιχνίδια και τα γλυκίσματα. Ακόμη, το να μιλάνε σε πνεύματα είναι μέρος της μεξικανικής παράδοσης και των δοξασιών. Οι Μεξικανοί θεωρούν ότι μπορούν να επικοινωνήσουν με τις ψυχές των νεκρών αγαπημένων τους. Πιστεύουν επίσης πως η Παραμονή της Πρωτοχρονιάς είναι η καλύτερη στιγμή για να το κάνουν αυτό και να ζητήσουν συμβουλή από τα πνεύματα. Κι αυτό βέβαια δεν γίνεται ερασιτεχνικά στο σπίτι του καθενός, αλλά εξασκείται επαγγελματικά. Στο Τάος Ιν στο Νέο Μεξικό 15 λεπτά διαλογισμού κι επικοινωνίας κοστίζει 15 δολάρια. Συνηθίζεται στο Μεξικό να δέχονται τον νέο χρόνο φορώντας χρωματιστά εσώρουχα, κυρίως κόκκινα, αλλά και κίτρινα ή άλλα ζωηρά χρώματα προκειμένου να «πιάσουν» την καλή τύχη. Επίσης, πιστεύουν ότι έτσι θα έρθει και ο έρωτας της ζωής τους. Το κόκκινο αντιπροσωπεύει έντονη ερωτική ζωή και το κίτρινο επιθυμία για πολλά χρήματα και πλούτη. Με άλλα λόγια οι επιθυμίες των ντόπιων εκφράζονται μέσω του χρώματος που επιλέγουν.

Η ιστορία της γαλοπούλας

Το έθιμο έφεραν πρώτοι στην Ευρώπη οι Ισπανοί το 1824 μ.Χ από το Μεξικό και εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Ισπανία, τη Γαλλία και την Αγγλία. Μέχρι τότε, υπήρχε το έθιμο να σερβίρονται στο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι πουλερικά και κυρίως φασιανοί, χήνες και παγόνια. Παρολ' αυτά καθιέρωσαν ως τη γαλοπούλα το κατεξοχήν χριστουγεννιάτικο γεύμα γιατί θεωρείτο ένα ασυνήθιστο πουλερικό και μαγειρευόταν μόνο σε μεγάλες γιορτές. Στην Ελλάδα, η γαλοπούλα μαγειρεύεται την Πρωτοχρονιά. Ωστόσο, σε αρκετές περιοχές της χώρας μας διατηρείται το έθιμο της κοτόσουπας, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία και στην Κρήτη.

Πρωτοχρονιά στην Κίνα

Ο δράκος είναι η πιο δημοφιλής φιγούρα της κινέζικης πρωτοχρονιάς, γνωστής ως Yuan Tan, που γιορτάζεται μεταξύ 21 Ιανουαρίου και 20 Φεβρουαρίου. Η δυνατή μουσική και τα κλεισμένα με χαρτιά παράθυρα, διώχνουν τα κακά πνεύματα, ενώ το μανταρίνι έχει την τιμητική του και δίνεται πάντα ως δώρο σε ζευγάρι. Η Κινέζικη Πρωτοχρονιά δεν συμπίπτει την 1^η Ιανουαρίου αλλά γιορτάζεται σε διαφορετικές ημερομηνίες κάθε χρόνο, αφού βασίζεται ακόμη και σήμερα στο αρχαίο κινεζικό ημερολόγιο. Η Κίνα γιορτάζει τον ερχομό του έτους της τίγρης. Είναι τόσο σημαντική γιορτή, που διαρκεί δεκαπέντε ολόκληρες ημέρες! Με βάση αυτό το ημερολόγιο, το 2014 στην Κίνα είναι το έτος 4711.

Πρωτοχρονιά στην Ιταλία

- Τη πρωτοχρονιά όπως στην Ελλάδα έτσι και στην Ιταλία, η οικογένεια βρίσκεται ενωμένη γύρω απ' το γιορτινό τραπέζι και ανταλλάσσει δώρα. Κυριαρχούν οι φακές ,διότι όπως αναφέρει η παράδοση, αντιπροσωπεύουν τα χρήματα που θα συσσωρευτούν κατά τη διάρκεια του έτους.
- La festa di San Silvestro:Γιορτάζεται σ όλη την Ιταλία παραμονή Πρωτοχρονιάς, μ ένα παραδοσιακό δείπνο, μουσική, χορό, πυροτεχνήματα και άφθονο prosecco.
- Το φιλί κάτω απ 'το βίσκο: Με την αλλαγή του χρόνου, θεωρείται σημάδι καλού οινού.
- Κόκκινα εσώρουχα: Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς στην Ιταλία συνιθίζεται να φορούν κόκκινα εσώρουχα για την αλλαγή του χρόνου πιστεύοντας ότι φέρνουν καλοτυχία.

Ο Χριστιανός Ορθόδοξος Άγιος Βασίλης

Για τους Ορθόδοξους χριστιανούς ο Άγιος Βασίλης είναι ο Μέγας Βασίλειος ο οποίος έζησε στη Καππαδοκία, αφιέρωσε σχεδόν όλη του τη ζωή στη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο και θεωρείται στη παγκόσμια ιστορία ως ο εμπνευστής αλλά και ως ο πρώτος δημιουργός της οργανωμένης φιλανθρωπίας. Ο Μέγας Βασίλειος πέθανε την 1 Ιανουαρίου του 379. Αυτή η ημερομηνία, ημέρα θανάτου του, διατηρούμενη στη παράδοση, θεωρήθηκε (πρώτα) απ' τους χριστιανικούς λαούς ότι φέρνει ευλογία και καλή τύχη στη νέα χρονιά. Στα κάλαντα της πρωτοχρονιάς, κύριο πρόσωπο είναι ο Μέγας Βασίλειος, το έργο του οποίου υπενθυμίζεται στο σπιτονοικοκύρη με σκοπό να επαναλάβει όμοιες πράξεις κι εκείνον επ' ωφελεία των παιδιών που ψάλλουν αυτά.

Ο Μύθος και η ιστορία του Αϊ-Βασίλη

Ο ΑΪ-ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ

Ο χριστουγεννιάτικος Αϊ-Βασίλης αποτελεί σήμερα μια διεθνή λαογραφική μορφή, η οποία μοιράζει δώρα σε παιδιά και ενήλικους, που υπήρξαν καλοί κατά τη διάρκεια του έτους. Είναι κυρίαρχο πρόσωπο τις ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Η γνωστή μορφή με την κόκκινη στολή, τη λευκή γενειάδα, πάντα χαμογελαστός, με το σάκο του γεμάτο δώρα, πάνω σε έλκηθρο που το σέρνουν ζωηρά ελάφια ή τάρανδοι αποτελεί σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα τον πλέον αγαπημένο ήρωα των παιδιών τις ημέρες των γιορτών, ακόμη και σε χώρες μη χριστιανικές. Ξεκινά κάθε χρόνο από κάποια άγνωστη χώρα του παγωμένου Βορρά για να χαρίσει δώρα και χαρά σ' όλα τα παιδιά της γης.

Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ:

1^η ΥΠΟΟΜΑΔΑ:

ΓΙΑΠΑΤΖΗ ΦΑΝΗ
ΚΑΡΑΦΥΛΤΣΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΜΑΝΟΥΣΑΡΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΠΕΤΚΟΥ ΕΛΛΗ
ΣΑΡΡΗ ΣΟΦΙΑ

2^η ΥΠΟΟΜΑΔΑ:

ΓΚΑΤΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΕΤΡΟΓΕΓΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΣΑΡΑΣΛΑΝΙΔΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΤΣΙΝΑΡΙΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

3^η ΥΠΟΟΜΑΔΑ:

ΠΑΠΑΚΑΡΜΕΖΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΣΤΕΡΤΣΟΥ ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ
ΤΣΙΑΚΑΛΟΥ ΜΕΡΟΠΗ
ΧΑΤΖΗΣΤΟΓΙΑΝΝΗ ΣΟΦΙΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΤΕΡΖΗΣ ΗΛΙΑΣ

